

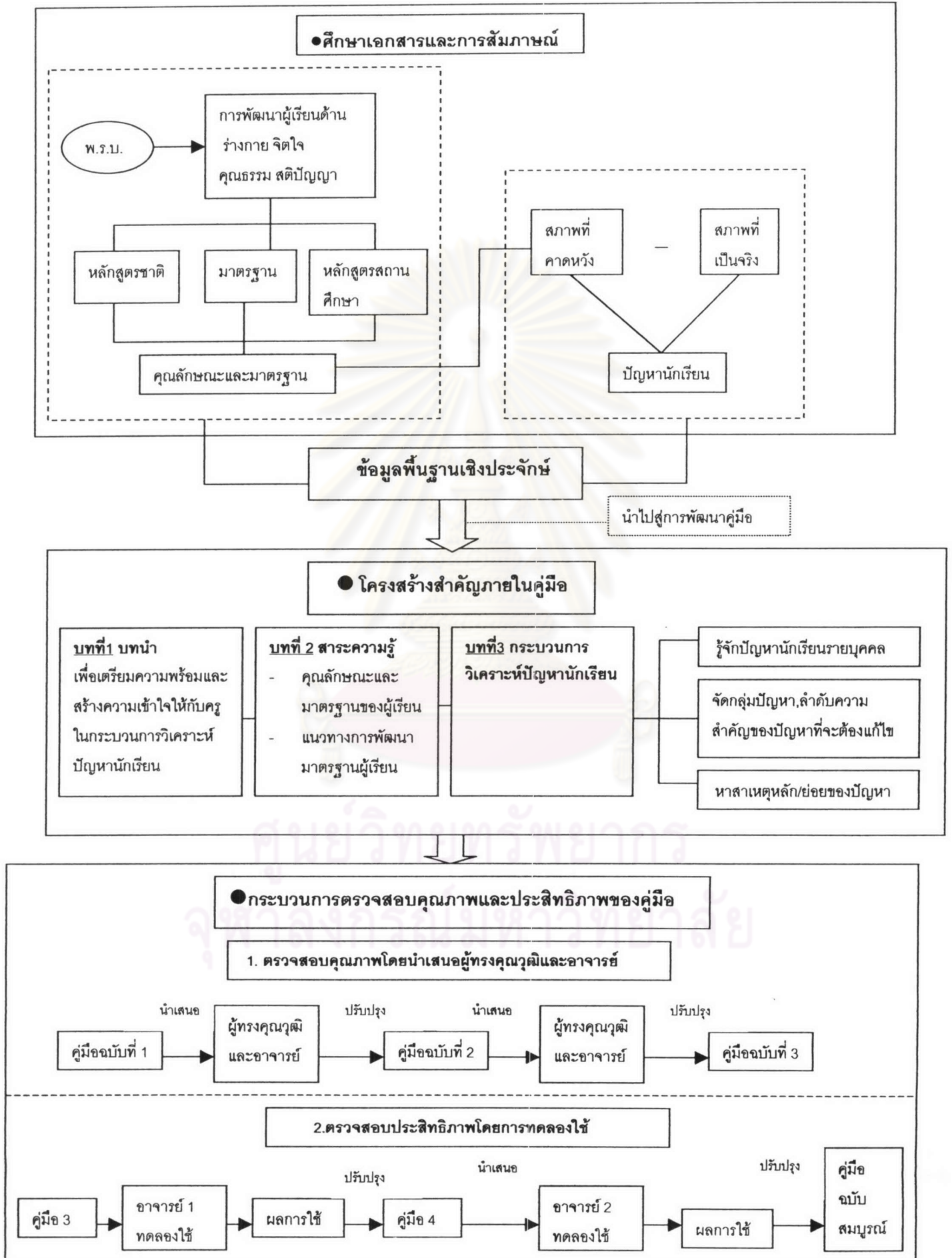
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา โดยการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยเลือกเป็นกรณีศึกษา เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา

โดยโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกเป็นกรณีศึกษา คือโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำคัญ 4 ประการ คือ **ประการแรก** เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีการตื่นตัวในเรื่องการปฏิรูปด้านการศึกษา และมีการจัดการเรียนการสอนและบรรยากาศทางการเรียนรู้ต่างๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ **ประการที่สอง** เป็นโรงเรียนที่มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของทางโรงเรียนขึ้นโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระบุไว้และมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน: มาตรฐานด้านผู้เรียนตามแนวทางการประเมินภายนอก **ประการที่สาม** เป็นโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานต่างๆในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ **ประการที่สี่** เป็นโรงเรียนที่มีการจัดระบบดูแลและพัฒนาให้นักเรียนให้ถึงพร้อมด้วยศักยภาพด้านต่างๆ โดยการดูแลของฝ่ายรับผิดชอบต่างๆประกอบกับการดูแลนักเรียนโดยครูประจำชั้นและมีการประสานงานจากฝ่ายต่างๆ เพื่อการดูแลและพัฒนานักเรียน

วิธีวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และศึกษาเอกสารการดำเนินงานเพื่อพัฒนานักเรียนและวิเคราะห์ปัญหานักเรียนจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โดยผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการวิจัยสู่การพัฒนาเป็นคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน ดังแผนภาพที่ 3.1 และนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติม ดังตารางที่ 3.1 ต่อไปนี้

แผนผังที่ 3.1 กระบวนการในการวิจัยเพื่อการพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาประเด็นต่างๆที่ผู้วิจัยสนใจดังต่อไปนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมาตรฐานต่างๆ ของผู้เรียนจากเอกสาร และหนังสือต่างๆ และศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม เพื่อทราบถึงเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อการประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน: มาตรฐานด้านผู้เรียน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยศึกษาในส่วนของมาตรฐานด้านผู้เรียนที่ทางผู้ประเมินจะใช้สำหรับการประเมินภายนอกรอบแรก และศึกษางานวิจัยของนันทิยา บุญสวัสดิ์ (2545) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดเครื่องมือประเมินโรงเรียนสำหรับผู้ประเมินภายนอก เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบกับวิธีการดำเนินงาน และการจัดเก็บข้อมูล ร่องรอยหลักฐานต่างๆ ของโรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
3. ศึกษาปัญหานักเรียน และกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาของครูประจำชั้น เพื่อให้ได้กรอบของแนวทางการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนในการนำไปพัฒนาเป็นคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกสาระสำคัญจากการอ่านเอกสาร รายงานการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

การวิจัยในขั้นตอนนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงต่างๆ จากประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทั้ง 3 ประเด็น ดังที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 1 และเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงโดยแบ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ **กลุ่มที่ 1** ศึกษานิเทศก์ที่จัดฝึกอบรม และช่วยทางโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา **กลุ่มที่ 2** นักวิชาการด้านการศึกษา **กลุ่มที่ 3** อาจารย์นักวิจัย **กลุ่มที่ 4** อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการใช้ข้อมูลนักเรียน และ **กลุ่มที่ 5** อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

เกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาจากคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และใช้เทคนิค snow ball โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละกลุ่ม มีดังต่อไปนี้ คือ (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก)

กลุ่มที่ 1 ศึกษานิเทศก์ที่จัดฝึกอบรม คือ ผู้ที่ช่วยทางโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคือ ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ในการแนะนำและให้ความรู้แก่ครูในการทำหลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มที่ 2 นักวิชาการด้านการศึกษา คือ ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจมีประสบการณ์วิจัยทัศนในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน การใช้ข้อมูลนักเรียนเพื่อการวิเคราะห์ คุณลักษณะของนักเรียนและวิเคราะห์ปัญหานักเรียน มีความเชี่ยวชาญและเป็นวิทยากรเกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการ เป็นอาจารย์ทางด้านการวิจัยทางการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

กลุ่มที่ 3 อาจารย์นักวิจัย คือ ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีประสบการณ์ในการช่วยครูในโรงเรียนทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

กลุ่มที่ 4 อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการใช้ข้อมูลนักเรียน คือ อาจารย์แนะแนว และอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้รับการเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ จากกลุ่มที่ 2 ว่าเป็นโรงเรียนที่มีระบบการจัดข้อมูลนักเรียนเพื่อการวิเคราะห์นักเรียนเป็นอย่างดี และเป็นอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในเรื่องการใช้ข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการยอมรับจากทางโรงเรียน

กลุ่มที่ 5 อาจารย์จากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
เกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาที่ผู้วิจัยเพื่อทำการ สัมภาษณ์และศึกษาข้อมูลต่างๆ โดยเกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญมีดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายวิชาการ เพื่อการศึกษาข้อมูลและการ ดำเนินงานต่างๆ ในการพัฒนานักเรียนทางด้านวิชาการ
2. อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน เพื่อการศึกษาข้อมูลและ การดำเนินงานต่างๆ ในการพัฒนานักเรียนทางด้านความประพฤติ และพัฒนาศักยภาพในการทำ กิจกรรมต่างๆ
3. อาจารย์แนะแนวประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลและ การดำเนินงานต่างๆ ของทางฝ่ายแนะแนวที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์นักเรียน เช่น ข้อมูลทางบ้าน ข้อมูลการวัดทางจิตวิทยา เป็นต้น
4. อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริหารระบบคุณภาพการศึกษาของทาง โรงเรียนหรือฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการศึกษารวบรวมข้อมูลและการดำเนินงาน ต่างๆ ของทางโรงเรียนในส่วนของการพัฒนานักเรียนในทุกๆ ด้านเพื่อตอบสนองต่อมาตรฐานการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการประเมินภายในและ การประเมินภายนอก
5. อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายวิจัยการศึกษาของทางโรงเรียนเพื่อศึกษา ข้อมูลการดำเนินการวิจัยต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของนักเรียนเพื่อให้ถึงพร้อมและ บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานด้านผู้เรียน
6. อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายพยาบาลเพื่อศึกษาข้อมูลและการ ดำเนินงานต่างๆ ในการพัฒนาสุขภาพ พลานามัย และสมรรถภาพทางกายและทางใจของนักเรียน

7. อาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่1เพื่อศึกษากิจวัตรต่างๆ ของครูประจำชั้นที่เกี่ยวกับการดูแลและวิเคราะห์ปัญหานักเรียน กระบวนการส่งต่อข้อมูลและการประสานงานของครูประจำชั้นกับทางฝ่ายต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนและวิเคราะห์ปัญหานักเรียน

ตารางที่ 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มต่างๆ เพื่อการพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา

กลุ่มที่	เกณฑ์การคัดเลือก	จำนวน	ผู้ให้ข้อมูล	ผู้ตรวจสอบคุณภาพคู่มือ	ผู้ทดลองใช้คู่มือ
1	ศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องกับการทำหลักสูตรสถานศึกษา	3	3	-	-
2	นักวิชาการด้านการศึกษา	4	3	3	-
3	อาจารย์นักวิจัย ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม	1	1	-	-
4	อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในการใช้ข้อมูลนักเรียน	3	3	-	-
5	อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายมัธยม	1	1	1	-
	5.1 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ				
	5.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	1	1	1	-
	5.3 อาจารย์แนะแนว	1	1	1	-
	5.4 ที่ปรึกษารองคณบดี และผู้อำนวยการประธานคณะกรรมการการบริหารระบบคุณภาพ	1	1	-	-
	5.5 อาจารย์ประจำห้องพยาบาล	1	1	-	-
	5.6 อาจารย์ประจำชั้น ม.1ก	1	1	1	-
	5.7 อาจารย์ประจำชั้น ม.1ข	1	1	1	-
	5.8 อาจารย์ประจำชั้น ม.1ค	1	-	-	1
5.9 อาจารย์ประจำชั้น ม.1ง	1	-	-	1	
	รวม	20	17	8	2

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

1. นัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ แจ้งให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทราบเกี่ยวกับกรอบการสัมภาษณ์ และเวลาที่จะใช้ในการสัมภาษณ์โดยเฉลี่ยประมาณ 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยขอบันทึกเทปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตามประเด็นที่ต้องการศึกษา ดังที่ระบุไว้ในขั้นตอนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ถอดเทปการสัมภาษณ์ สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน
2. สังเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นการสัมภาษณ์ ในแต่ละกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา

กำหนดรูปแบบของคู่มือ

1. สังเคราะห์ข้อมูล จากขั้นตอนที่ 1 และ 2 เพื่อนำมาพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และ สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
2. วิเคราะห์ความต้องการในส่วนเนื้อหาของสาระ และรูปแบบของคู่มือจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากขั้นตอนที่ 2 จำนวน 18 ท่าน

กำหนดโครงสร้างเนื้อหาภายในคู่มือ

ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษาขึ้นจากการศึกษาผลของข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และเขียนโครงสร้างของส่วนประกอบสำคัญต่างๆ และรายละเอียดในแต่ละส่วนเพื่อนำ

ไปพัฒนาเป็นคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษาโดยมีกระบวนการของการวิจัย เพื่อการวิจัยและพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา แสดงดังตาราง 3.3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงรายละเอียดของส่วนประกอบต่างๆ ภายในคู่มือการวิเคราะห์
ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา

โครงสร้างหลัก	จุดมุ่งหมาย	รายละเอียด
บทที่1 บทนำ 1.1 จุดมุ่งหมาย 1.2 ส่วนประกอบ 1.3 คำแนะนำ	เพื่อให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายและ ส่วนประกอบสำคัญ และ คำแนะนำในการใช้ของคู่มือ ฉบับนี้	
บทที่2 สาระความรู้ที่ จำเป็นสำหรับครู เพื่อการวิเคราะห์ ปัญหานักเรียน	เพื่อให้ครูมีทิศทางและ เป้าหมายในการพัฒนา นักเรียนไปสู่คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามความ คาดหวังจากหน่วยงานต่างๆ	แสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของหลัก สูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 9 ข้อ ที่ กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางที่ทุกๆ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงเป็นหลัก
2.1 คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ของหลักสูตร การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือสิ่งที่เป็จุดมุ่งหมายปลายทาง เพื่อให้ครูใช้เป็นเป้าหมายหลัก ในการพัฒนานักเรียนไปสู่ทิศทาง ที่ชาติคาดหวัง	เป็นเป้าหมายสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะเหล่านี้
2.2 มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ด้าน ผู้เรียนสำหรับการ ประเมินภายนอก รอบแรก	เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจใน ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นใน สถานศึกษาทุกแห่ง	แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียนที่ใช้ประเมินสถานศึกษา ทุกแห่ง และเพื่อเป็นกรอบการประเมิน ที่สถานศึกษาควรใช้เป็นเกณฑ์การ ตรวจสอบการดำเนินงานของตนเอง

ตารางที่3.3 (ต่อ)

โครงสร้างหลัก	จุดมุ่งหมาย	รายละเอียด
	<p>เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา(มาตรา 3 พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2543)</p>	
<p>2.3 คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของ โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม</p>	<p>เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีจุดมุ่งหมายหลักที่จะต้อง พัฒนานักเรียนไปสู่คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตามที่โรงเรียนได้ กำหนดไว้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูจะต้อง คำนึงถึงเพื่อการพัฒนา นักเรียน เป็นอันดับแรก</p>	<p>แสดงเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน สาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก่อน เป็นอันดับแรก อันได้แก่ 1.มีคุณธรรม 2.มีภาวะผู้นำ 3.มีความรับผิดชอบ และ4.คิดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ซึ่งทั้ง4ข้อนี้ทางโรงเรียนได้กำหนดให้มี ความครอบคลุมจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544และครอบคลุมทั้งใน ส่วนของมาตรฐานการศึกษา ด้าน ผู้เรียน จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)</p>
<p>2.4 คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ที่ทางโรงเรียน กำหนด กับความ ครอบคลุมของ หลักสูตรการ</p>	<p>เพื่อให้ครูได้มองเห็นภาพในการ วิเคราะห์ว่าคุณลักษณะและ ตัวบ่งชี้ต่างๆ ที่ทางโรงเรียน กำหนดขึ้นนั้นมีความครอบคลุม และสัมพันธ์กันกับคุณลักษณะ และมาตรฐานด้านผู้เรียนตามที่</p>	<p>แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ความ สัมพันธ์ในการกำหนดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์และมาตรฐานด้าน ผู้เรียนระหว่างสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการ ศึกษา (องค์การมหาชน) และ</p>

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

โครงสร้างหลัก	จุดมุ่งหมาย	รายละเอียด
ศึกษาขั้นพื้นฐานและการประเมินภายนอกรอบแรก	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก ข้อใดบ้าง	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
บทที่ 3 แนวทางวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูประจำชั้น	เพื่อช่วยให้ครูประจำชั้นมีรูปแบบและกระบวนการที่เป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน	
3.1 รู้จักปัญหานักเรียน	เพื่อให้ครูรู้จักปัญหานักเรียนที่ไม่เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเพื่อความสะดวกในการพิจารณาว่ามีปัญหาอะไรบ้าง	ในขั้นตอนที่ 1 ของคู่มือเล่มนี้จำแนกปัญหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ปัญหาทางด้านร่างกาย ปัญหาทางด้านการฉ้อฉล ปัญหาทางด้านสังคม และปัญหาทางด้านสติปัญญา (สมพร สุทัศนีย์, 2544)
3.2 ครูพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายบุคคล	เพื่อให้ครูทราบว่านักเรียนแต่ละคนมีปัญหาอะไรบ้าง	ในขั้นตอนที่ 2 ของคู่มือเล่มนี้จะมีแบบพิจารณาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 9 ข้อของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้ครูบันทึกผลเป็นมาตรวัด 5 ระดับ จากมากไปน้อยในการวัดคุณลักษณะแต่ละข้อของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

โครงสร้างหลัก	จุดมุ่งหมาย	รายละเอียด
3.3 จำแนกนักเรียนแต่ละคนให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มของปัญหา	เพื่อให้ครูมองเห็นปัญหาของนักเรียนได้อย่างชัดเจนขึ้นจากการจัดกลุ่มของปัญหา เพราะจะทำให้ครูทราบว่านักเรียน 1 คน กำลังประสบปัญหาหลักๆ ในเรื่องอะไรบ้าง และการจัดกลุ่มของนักเรียนที่มีปัญหาจะช่วยให้ครูมองเห็นภาพของนักเรียนทั้งห้องว่ามีปัญหาในเรื่องอะไรบ้าง	ในขั้นตอนที่ 3 ของคู่มือเล่มนี้แบ่งกลุ่มของปัญหานักเรียนออกเป็น 7 กลุ่ม โดยใช้ความรู้เรื่องเซตในทางคณิตศาสตร์มากำหนดเป็นเซตของปัญหา และเพื่อความเข้าใจง่ายขึ้นจึงแทนเซตของปัญหาทั้ง 7 ปัญหาด้วยแผนภาพ คือแผนภาพของเวนน์-ออยเลอร์ (Venn-Euler Diagrams)
3.4 การพิจารณากลุ่มปัญหาของนักเรียนที่มีความสำคัญจำเป็นมากที่สุด	เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานักเรียนที่สมควรได้รับการแก้ไขมากที่สุดก่อน	ในขั้นตอนที่ 4 ของคู่มือเล่มนี้ จะมีแนวทางประกอบการพิจารณาสำหรับครูในการเลือกกลุ่มปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุดก่อน และให้ครูได้ชี้แจงเหตุผลในการที่เลือกปัญหานั้นมาวิเคราะห์ต่อไปด้วย
3.5 การวิเคราะห์ปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มที่มีความรุนแรงที่สุด ที่ครูเลือกมา	เพื่อให้ครูระบุสาเหตุหลักและสาเหตุย่อยของปัญหานักเรียนแต่ละคน เพื่อให้เห็นภาพว่านักเรียนคนนี้เกิดปัญหาขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุอะไรบ้าง เพื่อประโยชน์ในการหาทางแก้ไขที่ถูกจุดต่อไป	ในขั้นตอนที่ 5 ของคู่มือเล่มนี้ จะใช้แบบแสดงการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคลโดยให้ครูระบุพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในแต่ละคุณลักษณะที่พบก่อนแล้วนำไปวิเคราะห์สาเหตุหลักและสาเหตุย่อยของปัญหาโดยใช้ผังก้างปลา (A Fishbone Map) เพื่อให้มองเห็นสาเหตุของปัญหานักเรียนแต่ละคนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

โครงสร้างหลัก	จุดมุ่งหมาย	รายละเอียด
3.6. แสดงจำนวนของปัญหาย่อยในปัญหาหลักต่างๆ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	เพื่อให้ครูเห็นที่มาของสาเหตุสำคัญอันทำให้เกิดปัญหากับนักเรียนมากที่สุดทั้งระดับเป็นรายบุคคล และโดยภาพรวมของนักเรียนที่มีปัญหาในกลุ่มนี้	ในขั้นตอนที่ 6 ของคู่มือเล่มนี้จะมีแบบบันทึกสำหรับครูเพื่อระบุจำนวนปัญหาของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มของปัญหาที่ครูเลือกมาวิเคราะห์

การตรวจสอบและปรับปรุงเนื้อหาสาระต่างๆ ภายในคู่มือ

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษาจำนวน 4 ท่านและผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ฝ่ายวิชาการ 1 ท่าน อาจารย์ฝ่ายกิจการนักเรียน 1 ท่าน อาจารย์ฝ่ายแนะแนว 1 ท่าน และอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และปรับปรุงประสิทธิภาพของคู่มือในแต่ละส่วน แต่เนื่องจากมีท่านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษาท่านหนึ่งไม่สามารถตรวจสอบคู่มืออย่างต่อเนื่องทั้ง 2 ครั้งได้ ดังนั้นการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือในครั้งที่สอง จึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์เพียง 8 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคู่มือ และอธิบายโครงสร้างสาระต่างๆ ภายในคู่มือแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญอย่างคร่าวๆ และขอความกรุณาในการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาสาระต่างๆ ที่ควรมี และตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือ
2. ผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอคู่มือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ทุกท่านพิจารณาสาระต่างๆ ที่ปรากฏในคู่มือว่ามีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐานหรือไม่ ความเหมาะสมในการนำไปใช้ การกำหนดสาระต่างๆ ภายในคู่มือมีความครบถ้วนเหมาะสมเพียงพอดีหรือไม่ อย่างไร

3. ผู้วิจัยเสนอแบบประเมินคุณภาพภาพของคู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบการพิจารณา คู่มือ ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ใช้ในการประเมินคู่มือ สำหรับแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นั้น จะมีข้อคำถามที่มีความครอบคลุมกับหลักการเขียนคู่มือที่ดี ของทศนา แชมมณี (2538) ทั้ง 7 ข้อ ประกอบกับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มของ นักวิชาการ จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ซึ่งผู้วิจัยจะขออนุญาต สัมภาษณ์เกี่ยวกับความเหมาะสมของข้อคำถามในแต่ละข้อ ความครอบคลุมกับประเด็นต่างๆ ตาม ที่ ทศนา แชมมณี (2538) ได้กล่าวไว้ในเรื่องของการสร้างคู่มือที่ดี จากนั้นผู้วิจัย นำเสนอแนะต่างๆ มาทำการปรับปรุงแบบประเมินให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำไปใช้จริง

4. ภายหลังจากที่ผู้วิจัยนำเสนอคู่มือแล้วจึงขอนัด วัน เวลา เพื่อการติดต่อขอรับคู่มือคืนและ ขออนุญาตสัมภาษณ์ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือเพื่อนำผลการสัมภาษณ์มาใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของคู่มือในครั้งต่อไป

5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับการแนะนำมาปรับปรุง และพัฒนาคู่มือในแต่ละส่วนตามที่ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ หลังจากนั้นนำคู่มือที่ปรับปรุงแล้วนี้ไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มเดิมอีกครั้ง เพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ และเพื่อให้แต่ละท่านได้ พิจารณาในส่วนที่ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนและแก้ไขตามที่ได้รับข้อเสนอแนะไปว่ามีความถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่ และควรปรับปรุงคุณภาพในส่วนใดเพิ่มเติมต่อไป

6. การตรวจสอบคุณภาพของคู่มือจะนำเสนอแก่ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวน 2 ครั้ง โดย ครั้งแรกจะนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ จากนั้นนำ ข้อเสนอแนะจากผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือมาทำการปรับปรุงคุณภาพของคู่มือ หลังจากนั้น นำคู่มือที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเดิม โดยการนำเสนอคู่มือเพื่อทำการ ตรวจสอบคุณภาพในครั้งที่สองนี้ จะใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ 8 ท่าน เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านในกลุ่มของนักวิชาการไม่สะดวกในการเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของ คู่มือเนื่องจากติดภาระกิจและไม่สามารถให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยอย่างต่อเนื่องได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึง นำเสนอคู่มือที่ทำการปรับปรุงแล้วต่อผู้ทรงคุณวุฒิท่านเดิมที่เหลืออีก 8 ท่าน เพื่อนำผลที่ได้จากการ ตรวจสอบคุณภาพของคู่มือและตรวจสอบผลการปรับปรุงมาทำการแก้ไขจุดที่บกพร่องและพัฒนา คู่มือ เพื่อนำไปสู่การทดลองใช้ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมิน ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณภาพของคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน โดยใช้หลักการเขียนคู่มือที่ดีของทิสนา เขมมณี (2538) มาใช้เป็นกรอบในการสร้างข้อคำถามเพื่อการประเมินคุณภาพของคู่มือจากผู้ทรงคุณวุฒิในกลุ่มของนักวิชาการ และอาจารย์จากโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบประเมิน โดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคุณภาพในการประเมินคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนจากมาตรฐานค่า 5 ระดับ โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของ ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุข (2544) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพของคู่มือ
1.00 – 1.49	น้อยมาก
1.50 - 2.49	น้อย
2.50 – 3.49	ปานกลาง
3.50 – 4.49	มาก
4.50 – 5.00	มากที่สุด

2. สังเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็นการสัมภาษณ์ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 8 ท่าน

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือโดยการทดลองใช้

หลังจากที่ผู้วิจัยทำการปรับปรุงคุณภาพของคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน จนได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 8 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จากนั้นผู้วิจัยนำคู่มือนี้ไปขออนุญาตอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของคู่มือ โดยวิเคราะห์จากการนำคู่มือไปใช้ และนำผลที่ได้มาพิจารณาถึงข้อบกพร่องของคู่มือ ที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาต่อไป เพื่อให้ได้คู่มือที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 1 เกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนในห้องเรียน และข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์ปัญหานักเรียน
2. ผู้วิจัยนำเสนอคู่มือการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนสำหรับครูมัธยมศึกษาแก่อาจารย์ท่านที่ 1 เพื่อให้อาจารย์ได้ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนตามขั้นตอนต่างๆ ภายในคู่มือ และขอนัดวันเวลา เพื่อขอสัมภาษณ์ผลการใช้คู่มือจากอาจารย์
3. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 1 เกี่ยวกับผลการใช้คู่มือในประเด็นต่อไปนี้ คือ
 1. ประโยชน์ในการใช้คู่มือ
 2. ความแตกต่างในการวิเคราะห์ปัญหานักเรียนระหว่างการใช้และไม่ใช้คู่มือ ว่าเป็นอย่างไร และ
 3. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของคู่มือ
4. หลังจากผู้วิจัยทำการปรับปรุงคุณภาพของคู่มือแล้ว จากนั้นผู้วิจัยนำคู่มือที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ท่านที่ 2 ด้วยวิธีเดียวกันกับข้อ 1- 3

ซึ่งกระบวนการในการวิจัยเพื่อการตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือโดยการทดลองใช้นั้น ผู้วิจัยได้สรุปไว้ ดังตารางที่ 3.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.4 แสดงวิธีการวิจัยเพื่อการตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือการวิเคราะห์ปัญหาที่เรียนจากกรณีศึกษา

วัตถุประสงค์	ขอบเขตของการวิจัยเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพคู่มือ	เครื่องมือ/วิธีการ	รูปแบบการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาคู่มือการวิเคราะห์ปัญหาที่เรียนสำหรับครูมัธยมศึกษา
เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของคู่มือจากการทดลองใช้โดยกรณีศึกษา โดยศึกษาจาก	1. กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีจุฑาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม จำนวน 2 ท่านซึ่งผู้วิจัยเลือกเป็นกรณีศึกษา 2. แบบแผนการทดลอง การทดลองครั้งที่ 1 นำผลมาปรับปรุง การทดลองครั้งที่ 2	1. แบบสังเกตสำหรับประกอบการใช้คู่มือ เป็นแบบบันทึกปลายเปิดเพื่อบันทึกผลการใช้ และข้อคิดเห็น 2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความครอบคลุมประเด็นสำคัญของคู่มือ (ตามหลักการเขียนคู่มือของทิตนา แซมมณี, 2538) 3. แบบบันทึกข้อเสนอแนะและการแก้ไขสาระต่างๆภายในคู่มือ	การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสังเกตเพื่อหาข้อสรุปและนำเสนอในรูปแบบความเรียง	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพื่อหาข้อสรุป และนำเสนอในรูปแบบความเรียง	ได้ข้อเสนอนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับปรับปรุงแก้ไข จนได้คู่มือฉบับปรับปรุงแก้ไขแล้ว โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การนำเสนอมือถือเพื่อการทดลองใช้กับอาจารย์ท่านที่ 1 เพื่อนำผลที่ได้จากการใช้และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงประสิทธิภาพของคู่มือ ระยะที่ 2 นำคู่มือที่ปรับปรุงแล้วมาเสนอให้อาจารย์ท่านที่ 2 ทำการทดลองใช้ เพื่อนำผลที่ได้จากการใช้และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงประสิทธิภาพของคู่มือ สรุปกระบวนการตรวจสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงคู่มือ
1) ผลที่ได้จากการใช้คู่มือในการวิเคราะห์ปัญหานั้น	3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การใช้คู่มือในการวิเคราะห์ปัญหานั้น 3.2 ตัวแปรตาม คือ	4. แบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์ปัญหาที่เรียน 4.1 การวิเคราะห์ปัญหาที่เรียนก่อนและหลังการใช้คู่มือ 4.2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่คู่มือได้รับจากการใช้คู่มือ	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำเสนอเป็นรูปความเรียง โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ 1) รูปแบบและผลของการวิเคราะห์ปัญหาที่เรียนก่อนการใช้คู่มือ 2) รูปแบบและผลของการวิเคราะห์ปัญหาที่เรียนหลังการใช้คู่มือ		
2) เปรียบเทียบผลการใช้คู่มือโดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการใช้คู่มือ	1) ผลที่ได้จากการใช้คู่มือ (Y)				
3) ความพึงพอใจและประโยชน์ที่คู่มือได้รับจากการใช้คู่มือโดยให้ข้อมูลเชิงประจักษ์	2) ประสิทธิภาพของการใช้คู่มือ (Z) โดยวัดจากความพึงพอใจของการใช้คู่มือในการวิเคราะห์ปัญหานั้น				